

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/25-03/13
URBROJ: 613-09-25-9
Bjelovar, 29. kolovoza 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Socijaldemokrati
za 2024.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2024.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2024.	15

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Socijaldemokrata (dalje u tekstu: Stranka) za 2024.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2024. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2024. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2025.) Pravilnik o financijskom poslovanju i upravljanju imovinom Stranke nije donesen. Nadalje, Državnom uredu za reviziju Stranka nije dostavila Izvješće Nadzornog odbora o zakonitosti rada i poslovanja Stranke za 2024., zapisnike sa sjednica Nadzornog odbora održanih tijekom 2024. (osim jednog iz siječnja 2024.), kao ni drugu dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo je li Nadzorni odbor pratio zakonitost rada Stranke, zakonitost poslovanja i raspolaganja imovinom. (točka 1. Nalaza)
- Financijski plan i Program rada za 2024. donio je Središnji odbor Stranke u siječnju 2024., umjesto prije početka kalendarske godine na koju se odnose. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 70.000,00 eura, rashodi u iznosu od 89.200,00 eura i manjak prihoda u iznosu od 19.200,00 eura. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 60.798,60 eura, a u odnosu na planirane manji su za 9.201,40 eura ili 13,1 %. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 100.647,32 eura, a u odnosu na planirane veći su za 11.447,32 eura ili 12,8 %. Također, rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza ostvareni su u iznosu od 6.525,00 eura, materijal i energiju u iznosu od 1.565,53 eura te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 93,80 eura, a nisu planirani. Izmjene i dopune Financijskog plana za 2024. nisu donesene. (točka 2. Nalaza)
- Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni u iznosu od 4.654,00 eura odnose se na redovne članarine u iznosu od 944,00 eura i članske doprinose u iznosu od 3.710,00 eura od članova Stranke koji su primali naknadu za obavljanje funkcija u Hrvatskom saboru. Odlukom o članarinama koju je Predsjedništvo Stranke donijelo u prosincu 2022., između ostalog, utvrđeni su iznosi članarina i članskih doprinosa ovisno o statusu i primanjima članova Stranke (u iznosu od 1,00 euro do 100,00 eura mjesečno), a obveza plaćanja je na dobrovoljnoj osnovi.
Revizijom je utvrđeno da Stranka ne vodi evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa te ne izdaje potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa. Također, ne vodi registar članova Stranke. (točka 4. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u srpnju 2022., a svojstvo pravne osobe stekla je upisom u Registar političkih stranaka u rujnu 2022. Sjedište Stranke je Ulica Francesca Tenchinija 6, Zagreb.

Misija, načela, ciljevi i programski okvir unutar kojeg Stranka djeluje određeni su Programom i Statutom Stranke (Narodne novine 82/25).

Prema Programu, misija Stranke je zauzimanje za jasne vrijednosti, dosljedno zagovaranje učinkovitih rješenja za ostvarivanje društvenih ciljeva sukladnih tim vrijednostima, izgradnju institucionalnih pretpostavki za postizanje tih ciljeva te uporan politički rad na mobiliziranju svih kreativnih potencijala kako bi se vizija pretvarala u što prihvatljiviju i masovnu društvenu akciju. Ishodište političkog djelovanja Stranke kao autentične moderne ljevice su vrijednosti socijaldemokracije odnosno slobode, jednakopravnosti, pravde i solidarnosti uz načela dosljednosti, uključivosti, poštenja, odgovornosti i socijalne obzirnosti. Ključni ciljevi Stranke su podizanje kvalitete života i osobnog standarda svih građana, zaštita prirodnog okoliša i kulturne baštine, izgradnja naprednog društva i jačanje društvenog povjerenja te jačanje države kao efikasne, održive, pouzdane i pravedne organizacije. Područja djelovanja usmjerena su na zauzimanje Stranke za ekonomski razvoj, rast zaposlenosti i plaća, dostojne mirovine, očuvanje i poboljšanje zdravlja, razvijeno, cjelovito i svima dostupno obrazovanje, socijalnu zaštitu slabijima i ranjivima, svima dostupno odgovarajuće stanovanje, pristup kulturi kao ljudskom pravu, sport svima kao organizirani sustav, ekološki osviješteno društvo, novi odnos prema radu i radniku, zaštitu potrošača, dosljednu zaštitu ljudskih prava, vjerodostojnu politiku i povjerenje u institucije, borbu protiv korupcije, racionalnu i efikasnu javnu upravu i teritorijalni ustroj, izborni sustav i jačanje utjecaja građana na odluke, neovisno i učinkovito pravosuđe te za nacionalnu sigurnost i aktivnu vanjsku politiku.

Statut je najviši normativni akt, a donio ga je Sabor Stranke u srpnju 2022. Statutom su uređeni naziv, sjedište, znak i pečat Stranke, predstavljanje i zastupanje Stranke, način djelovanja, članstvo, tijela Stranke, oblici organiziranja i njihova tijela, sredstva za rad te prestanak Stranke. Članom Stranke može postati punoljetni poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji potpiše pristupnicu kojom potvrđuje da je upoznat i da prihvaća Statut i Program Stranke te prava i obveze člana Stranke. O primitku u članstvo u pravilu odlučuje Predsjedništvo ustrojstvenog oblika ili povjerenik Stranke na čijem području djeluje osoba koja želi postati članom.

Stranka je jedinstvena politička organizacija koja može ustrojiti županijske organizacije, za Grad Zagreb gradske četvrti te gradske, općinske i mjesne organizacije, a odluku o tome donosi Predsjedništvo Stranke. Do konca svibnja 2025. registrirane su četiri županijske, četiri gradske i tri općinske organizacije.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Predsjednik, Potpredsjednici, Predsjedništvo, Središnji odbor, Glavni tajnik, Odbor za statut i pravna pitanja te Nadzorni odbor. Mandat članova tijela Stranke je četiri godine.

Sabor je najviše programsko-političko tijelo Stranke koje se saziva svake dvije godine, a čine ga Predsjednik, Predsjedništvo, Središnji odbor, zastupnici u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu i Europskoj komisiji koji su članovi Stranke te članovi Vlade Republike Hrvatske, župani, gradonačelnici i načelnici koji su članovi Stranke, kao i izaslanici županijskih organizacija. Sabor donosi Statut, Program Stranke i političke smjernice djelovanja te pravovaljano odlučuje ako je prisutna većina njegovih članova, a odluke donosi natpolovičnom većinom glasova prisutnih članova Sabora.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, rukovodi njezinim radom te koordinira ukupni rad Stranke. Između ostalog, osigurava izvršenje odluka Predsjedništva i Središnjeg odbora, saziva i vodi sjednice Predsjedništva, podnosi Središnjem odboru izvješće o radu Stranke te podnosi nadležnim državnim tijelima listu kandidata za parlamentarne, lokalne i europske izbore i kandidate Stranke za druge javne funkcije. Predsjednika biraju svi članovi Stranke na općim izborima. Stranka može imati do četiri potpredsjednika koji zamjenjuju Predsjednika kad ih on na to ovlasti ili kada nije u mogućnosti obavljati svoju dužnost te pomažu u radu i obavljaju poslove koje im Predsjednik povjeri. Predsjednik Stranke od 9. srpnja 2022. i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2025.) je Davorko Vidović, prof.

Predsjedništvo je izvršno-političko tijelo koje čine Predsjednik, Potpredsjednici, Glavni tajnik, Politički tajnik (odgovoran je za provedbu javne rasprave prije promjene Statuta) i Međunarodni tajnik Stranke, predsjednik Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru te 12 izabranih članova Predsjedništva. Predsjedništvo, između ostalog, saziva Sabor, provodi Program Stranke i odluke Središnjeg odbora, vodi poslovanje Stranke, upravlja njezinom imovinom te usvaja financijski plan i završni račun i druga financijska izvješća, donosi odluku o visini članarine, kao i opće akte Stranke ako Statutom nije drukčije predviđeno.

Središnji odbor je najviše političko tijelo Stranke koje djeluje između zasjedanja Sabora, a ima promjenjivi broj članova (najmanje 51 člana koje bira Sabor, a članovi su po položaju predsjednici županijskih organizacija). Na sjednice Središnjeg odbora također se pozivaju Predsjednik, Predsjedništvo, Glavni tajnik, zamjenik Glavnog tajnika, Politički tajnik, Međunarodni tajnik i zastupnici u Hrvatskom saboru te u radu Sabora također sudjeluju članovi Odbora za statut i pravna pitanja, Nadzornog odbora i drugi pozvani gosti, bez prava glasa. Središnji odbor, između ostalog, brine se o provedbi odluka Sabora, utvrđuje prijedlog Statuta i Programa koji podnosi Saboru i politiku Stranke u skladu s Programom i njegovim izmjenama, zatim utvrđuje izborni program Stranke na izborima za zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu, kandidate i liste na izborima za Hrvatski sabor i Europski parlament i kandidata za predsjednicu ili predsjednika Republike Hrvatske na prijedlog Predsjedništva te donosi upute za provedbu politika Stranke, odluku o predizbornim i poslijeizbornim koalicijama, financijski plan, završni račun i poslovnik o svome radu.

Glavni tajnik također predstavlja i zastupa Stranku, a bira ga Središnji odbor. Sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te provodi njihove odluke, vodi materijalno i financijsko poslovanje Stranke, osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke i odlučuje o administrativnim pitanjima i pitanjima zaposlenika Stranke. Osim toga, upravlja radom Glavnog tajništva, izvršnog i operativnog tijela koje obavlja stručne, administrativne, tehničke i druge opće i pomoćne poslove za tijela Stranke i u okviru svojeg djelokruga donosi odgovarajuće akte te je odgovoran za registar članova.

Odbor za statut i pravna pitanja ima predsjednika i dva člana koje bira Središnji odbor.

Prema Statutu, navedeni Odbor odlučuje o stegovnoj odgovornosti članova u prvom stupnju, daje mišljenja o primjeni Statuta, općih akata, primjeni propisa, pravnim poslovima i drugim pravnim pitanjima, prati statutarnost rada Stranke te priprema nacрте općih akata.

Nadzorni odbor ima predsjednika i dva člana koje bira Središnji odbor, sastaje se prema potrebi, a odluke donosi većinom glasova svih članova. Nadzorni odbor prati zakonitost rada Stranke, zakonitost poslovanja i raspolaganja imovinom te izvršenje financijskog plana. Po usvajanju završnog računa Stranke izrađuje cjelovito izvješće o zakonitosti rada i poslovanja Stranke te ga dostavlja Predsjedniku, Predsjedništvu, Glavnom tajništvu i svim članovima Središnjeg odbora.

Osim Statuta, doneseni su Poslovnik o radu Predsjedništva (rujan 2022.) i Poslovnik o radu Središnjeg odbora (listopad 2022.).

Stranka u 2024. nema zaposlenih.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Osim Statuta, do vremena obavljanja revizije (lipanj 2025.), Stranka nije donijela druge unutarnje akte odnosno pisane procedure kojima bi, između ostalog, uredila materijalno-financijsko poslovanje, popis imovine i obveza, financijsko izvještavanje i drugo.

Glavni tajnik obavljao je financijsko-knjigovodstvene poslove za Stranku te podnosio financijska i druga izvješća nadležnim tijelima, a kontrolu i ovjeravanje knjigovodstvenih isprava i druge financijske dokumentacije obavljao je Predsjednik Stranke. Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2025.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljena dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo je li Nadzorni odbor obavljao kontrolu financijske i druge dokumentacije Stranke.

U svrhu unutarnje i vanjske komunikacije Stranka koristi e-poštu i društvene mreže (Facebook i Instagram).

Planiranje

Financijski plan i Program rada za 2024. donio je Središnji odbor Stranke u siječnju 2024. (prema zapisniku Središnjeg odbora od 26. siječnja 2024.). Izmjene i dopune Financijskog plana i Programa rada za 2024. nisu donesene.

Financijski plan sastoji se od plana prihoda i rashoda te obrazloženja financijskog plana. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 70.000,00 eura, rashodi u iznosu od 89.200,00 eura te manjak prihoda u iznosu od 19.200,00 eura. Planirani prihodi odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 60.000,00 eura i prihode od članarina u iznosu od 10.000,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 89.000,00 eura (od čega se na rashode za usluge promidžbe i informiranja odnosi 40.000,00 eura, zakupnine i najamnine 31.000,00 eura, ostale usluge 10.000,00 eura i ostale materijalne rashode 8.000,00 eura) te financijske rashode u iznosu od 200,00 eura.

Financijski plan ne sadrži plan zaduživanja i otplata, ali je, između ostalog, planirano pokriće manjka prihoda putem kreditnog zaduženja kod poslovne banke te iz viška prihoda budućih razdoblja.

Program rada za 2024. sadrži dvije aktivnosti, i to: opće aktivnosti u vezi s održavanjem sjednica tijela Stranke (Sabora, Središnjeg odbora, Predsjedništva, Glavnog tajništva, Nadzornog odbora i Odbora za statut i pravna pitanja) te izborne aktivnosti u vezi s provedbom izbora za zastupnike u Hrvatski sabor i izbora članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske. Također su navedeni ključni ciljevi Stranke (podizanje kvalitete života i osobnog standarda svih građana, zaštita prirodnog okoliša i kulturne baštine, izgradnja društva i jačanje društvenog povjerenja te izgradnja države kao efikasne, održive, pouzdane i pravedne organizacije), temeljne vrijednosti (sloboda, pravednost, solidarnost i inovativnost) te načela djelovanja (dosljednost, uključivost, poštenje, odgovornost i obzirnost). Godišnji program rada ne sadrži iznose financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje navedenih aktivnosti prema vrsti rashoda i izvorima financiranja.

Izvešće o ostvarenju Financijskog plana i Programa rada za 2024. sastavni je dio Bilješki uz Izvještaj o prihodima i rashodima za 2024. Stranka prati ostvarenje rashoda prema aktivnostima, od čega se na izborne aktivnosti odnosi 94.613,35 eura (rashodi za promidžbu i informiranje 94.584,53 eura i financijski rashodi 28,82 eura) te opće aktivnosti Stranke 6.033,97 eura. Stranka navodi da je provela veliki broj planiranih aktivnosti te ostvarila planirane ciljeve.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2024. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji s priložima (Program rada i Financijski plan za 2024. te Izvešće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci u financijskim izvještajima istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 60.798,60 eura, što je 56.065,47 eura ili 1 184,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 9.201,40 eura ili 13,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	4.733,13	4.654,00	98,3
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	0,00	56.144,60	-
Ukupni prihodi		4.733,13	60.798,60	1 284,5

Vrijednosno najznačajniji prihodi odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 56.144,60 eura ili 92,4 % ukupno ostvarenih prihoda, koji prethodne godine nisu bili ostvareni. Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 4.654,00 eura ili 7,6 % ukupno ostvarenih prihoda, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 79,13 eura ili 1,7 %.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni u iznosu od 4.654,00 eura odnose se na redovne članarine u iznosu od 944,00 eura i članske doprinose od članova Stranke koji su primali naknadu za obavljanje funkcija u Hrvatskom saboru u iznosu od 3.710,00 eura. U skladu s odredbom članka 10., stavka 7. Statuta, Predsjedništvo Stranke donijelo je u prosincu 2022. Odluku o članarinama kojom su, između ostalog, utvrđeni iznosi članarina i članskih doprinosa ovisno o statusu i primanjima članova Stranke (u iznosima od 1,00 euro do 100,00 eura mjesečno), a obveza plaćanja je na dobrovoljnoj osnovi.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u novcu u iznosu od 56.144,60 eura. Odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje izborne promidžbe (izbori za zastupnike u Hrvatski sabor) u iznosu od 55.684,60 eura te za financiranje redovne djelatnosti Stranke od fizičke osobe u iznosu od 460,00 eura. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje izborne promidžbe primljeni su od pravne osobe u iznosu od 4.000,00 eura i 22 fizičke osobe u iznosu od 51.684,60 eura (pojedinačno u iznosima od 50,00 eura do 3.700,00 eura). Dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, kojima su propisane vrste, način uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija).

Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka izdaje potvrde te vodi evidenciju u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 100.647,32 eura, što je 98.798,30 eura ili 5 343,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 11.447,32 eura ili 12,8 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	1.701,76	99.409,00	5 841,5
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	0,00	94.822,03	-
1.2.	Drugi materijalni rashodi	1.701,76	4.586,97	269,5
2.	Financijski rashodi	147,26	238,32	161,8
3.	Rashodi za donacije (pomoći)	0,00	1.000,00	-
	Ukupni rashodi	1.849,02	100.647,32	5 443,3
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	4.733,13	60.798,60	1 284,5
	Višak prihoda	2.884,11	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	39.848,72	-

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 99.409,00 eura ili 98,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Rashodi za donacije (pomoći) i financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 1.238,32 eura ili 1,2 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, materijalni rashodi više su ostvareni za 97.707,24 eura ili 5 741,5 %, najvećim dijelom zbog ostvarenih rashoda za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 46.964,27 eura, ostale usluge u iznosu od 9.208,50 eura i usluge pošte u iznosu od 6.525,00 eura, koji prethodne godine nisu bili ostvareni te više ostvarenih rashoda za zakupnine i najamnine za 32.900,14 eura ili 2 054,0 %, najvećim dijelom zbog zakupa prostora za oglašavanje na velikim panoima. Također, rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 1.000,00 eura, a prethodne godine nisu bili ostvareni.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 94.822,03 eura, od čega se najveći dio u iznosu od 94.584,53 eura odnosi na izbor zastupnika u Hrvatski sabor, i to na: usluge oglašavanja u iznosu od 46.726,77 eura (oglašavanje na društvenim mrežama 17.343,53 eura, elektroničkim portalima 12.222,14 eura, televiziji 11.820,85 eura, radijskim postajama 4.663,36 eura i tisku 676,89 eura), zakupnine i najamnine u iznosu od 32.444,26 eura (*billboard* odnosno veliki vanjski panoi za oglašavanje 31.035,99 eura, najam opreme 895,00 eura, zakup dvorane 500,00 eura i korištenje javne površine 13,27 eura), usluge grafičke pripreme, oblikovanja i tiskanja plakata, letaka i drugog materijala u iznosu od 7.635,70 eura, poštanske usluge u iznosu od 6.525,00 eura i agencijske usluge posredovanja u iznosu od 1.252,80 eura.

Preostali rashodi u iznosu od 237,50 eura odnose se na usluge promidžbe i informiranja za redovno poslovanje Stranke (oglašavanje na radijskim postajama).

Na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, koji su održani u travnju 2024., Stranka je sudjelovala u osam izbornih jedinica (I., II., IV, V., VI, VII., IX. i X.) kao nositelj koalicije s četiri političke stranke (koalicijski partneri), i to: Istarski demokratski sabor, Primorsko goranski savez, Hrvatski laburisti – Stranka rada i Demokrati. Sporazumima o koalicijskoj suradnji (Sporazumi o zajedničkom izlasku na parlamentarne izbore u 2024. i Sporazumi o zajedničkom financiranju izborne promidžbe) koje je Stranka s koalicijskim partnerima zaključila u ožujku 2024., između ostalog, utvrđeno je da će Stranka otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za osam izbornih jedinica u kojima će predložiti zajedničku listu kandidata, a koalicijski partneri će sudjelovati u financiranju troškova izborne promidžbe razmjerno broju osvojenih mandata u Hrvatskom saboru. Stranka je poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe otvorila u veljači 2024.

Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s propisanim sastavnim dijelovima Stranka je dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja izborne promidžbe, u zakonom propisanom roku. Prema navedenom Financijskom izvještaju, troškovi izborne promidžbe iskazani su u iznosu od 94.613,35 eura (od čega se na rashode za promidžbu i informiranje odnosi 94.584,53 eura i financijske rashode 28,82 eura), koji su financirani iz primljenih dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 55.684,60 eura i vlastitih sredstava u iznosu od 2.050,00 eura (ukupno 57.734,60 eura) te je iskazan manjak prihoda za financiranje troškova izborne promidžbe u iznosu od 36.878,75 eura. Poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe zatvoren je u srpnju 2024. Državno izbornom povjerenstvo utvrdilo je i objavilo Konačne rezultate izbora zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 50/24). S obzirom na to da nakon održanih izbora nije bilo izabranih zastupnika u Hrvatski sabor s predložene zajedničke liste, Stranka nije sastavila obračun troškova izborne promidžbe prema koalicijskim partnerima ni iskazala potraživanja od koalicijskih partnera s navedene osnove. Koncem 2024. iskazane su dospjele nepodmirene obveze prema dobavljačima usluga za izbornu promidžbu u iznosu od 36.878,75 eura, koje su evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima Stranke, a do vremena obavljanja revizije (lipanj 2025.) nisu podmirene.

Nadalje, na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor u VIII. izbornoj jedinici, Stranka je sudjelovala kao koalicijski partner sa sedam političkih stranaka (Istarskim demokratskim saborom, Primorsko goranskim savezom, Unijom Kvarnera, Istarskom strankom umirovljenika – Partito istriano dei pensionati, Narodnom strankom – REFORMISTI, Demokratima, Hrvatskim laburistima – Strankom rada). Koalicijskim sporazumima (Sporazum o zajedničkom izlasku na izbore u VIII. izbornoj jedinici, Sporazum o zajedničkom financiranju izborne promidžbe u VIII. izbornoj jedinici) zaključenim u ožujku 2024., između ostalog, utvrđeno je da Istarski demokratski sabor (nositelj koalicije) treba otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe i zajednički dogovoriti broj kandidata i kandidatkinja pojedine stranke na koalicijskoj listi. S obzirom na to da Stranka nije imala svog kandidata na zajedničkoj listi, nije sudjelovala u financiranju troškova zajedničke izborne promidžbe.

Na izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, koji su održani u lipnju 2024., Stranka je sudjelovala kao koalicijski partner s jedanaest političkih stranaka (Istarskim demokratskim saborom, Nezavisnom platformom Sjevera, Samostalnom demokratskom srpskom strankom, Hrvatskom socijalno-liberalnom strankom, Primorsko goranskim savezom, Narodnom strankom – REFORMISTI, Unijom Kvarnera, Istarskom strankom umirovljenika – Partito istriano dei pensionati, Hrvatskom narodnom strankom – liberalnim demokratima, Listom za Rijeku i Demokratima). Sporazumima o koalicijskoj suradnji (Sporazum o zajedničkom izlasku na izbore članova u Europski parlament, Sporazum o zajedničkom financiranju izborne promidžbe za izbore članova u Europski parlament) zaključenim u travnju 2024., između ostalog, utvrđeno je da Istarski demokratski sabor (nositelj koalicije) treba otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe i zajednički predložiti listu kandidata i kandidatkinja s koalicijskim partnerima. Također, utvrđeno je da će koalicijski partneri sudjelovati u financiranju troškova izborne promidžbe razmjerno broju kandidata i kandidatkinja pojedine stranke na koalicijskoj listi. Dodatkom Sporazumu o zajedničkom financiranju izborne promidžbe, zaključenim s koalicijskim partnerima u veljači 2025., utvrđeni su troškovi zajedničke izborne promidžbe u iznosu od 20.493,47 eura i raspodjela troškova po koalicijskim partnerima. Potraživanja od Stranke nisu iskazana te Stranka nije sudjelovala u sufinanciranju troškova zajedničke izborne promidžbe.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 4.586,97 eura odnose se na rashode za usluge u iznosu od 2.471,44 eura (na usluge najma dvorana i drugih prostora za redovno poslovanje Stranke odnosi se 1.627,30 eura, usluge fotografiranja 320,00 eura, usluge najma pozornice, opreme za ozvučenje i tonski rad za prosvjedni skup 262,10 eura, *web hosting* usluge 168,24 eura i naknade po ugovorima o djelu za obavljanje poslova za Stranku 93,80 eura), rashode za materijal i energiju u iznosu od 1.565,53 eura (na cvijeće i drugi materijal odnosi se 1.452,90 eura i sitni inventar 112,63 eura) te druge nespomenute materijalne rashode (reprezentaciju) u iznosu od 550,00 eura

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 238,32 eura odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa (na redovno poslovanje odnosi se 209,50 eura, a izborne aktivnosti 28,82 eura).

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni u iznosu od 1.000,00 eura odnose se na donacije (pomoći) udrugama građana (ženama oboljelih od raka dojke i roditeljima nedonoščadi). Odluku o dodjeli donacija (pomoći) donio je Glavni tajnik u travnju 2024. na temelju zamolbi navedenih udruga.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2024. iznosi 39.848,72 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 2.903,69 eura te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 36.945,03 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2024., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 2,81 euro.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2024.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2024.	31. prosinca 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Financijska imovina	2.903,69	2,81	0,1
1.1.	Novac u banci i blagajni	2.903,69	2,81	0,1
	Ukupno imovina	2.903,69	2,81	0,1
2.	Obveze	0,00	36.947,84	-
2.1.	Obveze za rashode	0,00	36.947,84	-
3.	Vlastiti izvori	2.903,69	-36.945,03	-1 272,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.903,69	2,81	0,1

Na smanjenje vrijednosti imovine utjecalo je smanjenje vrijednosti financijske imovine (novac na žiroračunu poslovne banke za redovno poslovanje) za 2.900,88 eura ili 99,9 %. Obveze (za materijalne rashode) iskazane su u iznosu od 36.947,84 eura, a prethodne godine nisu bile iskazane.

Vrijednost financijske imovine na 31. prosinca 2024. iznosi 2,81 euro, a odnosi se na stanje novca na žiroračunu poslovne banke za redovno poslovanje.

Obveze u iznosu od 36.947,84 eura odnose se na obveze prema dobavljačima (za izbornu promidžbu u iznosu od 36.878,75 eura i redovno poslovanje Stranke u iznosu od 69,09 eura), koje nisu podmirene do vremena obavljanja revizije (lipanj 2025.).

Vlastiti izvori u iznosu od 36.945,03 eura odnose se na manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2024.

Postupci revizije provedeni su od 24. travnja do 29. kolovoza 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
6. Statut (srpanj 2022.)
7. Program rada i Financijski plan za 2024.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori (između ostalog, obavljena je detaljna provjera stavki na računima te analitička evidencija dobavljača). Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori s odgovornom osobom u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2024.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2024. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, financijske izvještaje te prihode od članarina i članskih doprinosa.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbama članka 3., stavka 2. i članka 4., stavka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Nadalje, kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu; kontrolne aktivnosti moraju biti prikladne i pravodobne, a troškovi njihove uspostave ne smiju premašivati prihvatljivu razinu.

Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2025.) Pravilnik o financijskom poslovanju i upravljanju imovinom Stranke nije donesen, kao ni drugi unutarnji akti o sustavu unutarnjih kontrola. Iako Stranka nema formalno utvrđena pravila i procedure za provedbu unutarnje kontrole, formalnu i računsku kontrolu te ovjeravanje knjigovodstvenih isprava i druge financijske dokumentacije obavljao je Predsjednik Stranke.

Prema odredbi članka 30., stavka 6. Statuta, financijsko poslovanje i raspolaganje imovinom uređuje Predsjedništvo posebnim pravilnikom o financijskom poslovanju i upravljanju imovinom.

Nadalje, do vremena obavljanja revizije (lipanj 2025.) Državnom uredu za reviziju Stranka nije dostavila Izvješće Nadzornog odbora o zakonitosti rada i poslovanja Stranke za 2024., zapisnike sa sjednica Nadzornog odbora održanih tijekom 2024. (osim jednog iz siječnja 2024.), kao ni drugu dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo je li Nadzorni odbor pratio zakonitost rada Stranke, zakonitost poslovanja i raspolaganja imovinom.

Odredbama članka 28. Statuta, između ostalog, utvrđeno je da Nadzorni odbor prati zakonitost rada Stranke, zakonitost poslovanja i raspolaganja imovinom te izvršenje financijskog plana. O uočenim nezakonitostima ili drugim nepravilnostima odmah obavještava Predsjednika i Predsjedništvo Stranke. Jednom godišnje, po usvajanju završnog računa Stranke, Nadzorni odbor sačinjava cjelovito izvješće o zakonitosti rada i poslovanja Stranke te ga dostavlja Predsjedniku, Predsjedništvu, tajništvu i svim članovima Središnjeg odbora.

Također, Stranka nije donijela kodeks etike i/ili druge dokumente kojima su uređena pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja, koje trebaju poštovati članovi Stranke, a posebno članovi koji obnašaju javne i političke dužnosti.

Stranka nije u potpunosti uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola, a posljedica slabosti navedenog sustava su nepravilnosti i propusti u području planiranja, financijskih izvještaja i prihoda. Dobro organiziran sustav unutarnjih kontrola povećava vjerojatnost da će informacije o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u financijskim izvještajima, a sredstva korištena racionalno i učinkovito.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti pravilnik o financijskom poslovanju i upravljanju imovinom u skladu s odredbama Statuta Stranke. Navedenim pravilnikom preporučuje urediti sustav unutarnjih kontrola te osigurati uspostavu kontrolnih aktivnosti za ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Nadalje, Državni ured za reviziju nalaže da Nadzorni odbor obavlja nadzor poslovanja Stranke i o navedenom podnosi redovito godišnje izvješće u skladu s odredbama Statuta. Također, preporučuje donijeti kodeks etike kojim se uređuju pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja, a koje trebaju poštovati članovi Stranke, posebno članovi Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti, kao i upoznati sve članove Stranke s kodeksom etike te provesti izobrazbu, kako bi se osiguralo da članovi Stranke poštuju određena pravila ponašanja i etičke vrijednosti.

2. Planiranje

2.1. Financijski plan i Program rada za 2024. donio je Središnji odbor Stranke u siječnju 2024. (prema zapisniku Središnjeg odbora od 26. siječnja 2024.), umjesto prije početka kalendarske godine na koju se odnose.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 70.000,00 eura, rashodi u iznosu od 89.200,00 eura i manjak prihoda u iznosu od 19.200,00 eura. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 60.798,60 eura, a u odnosu na planirane manji su za 9.201,40 eura ili 13,1 %. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 100.647,32 eura, a u odnosu na planirane veći su za 11.447,32 eura ili 12,8 %. Također, rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza ostvareni su u iznosu od 6.525,00 eura, materijal i energiju u iznosu od 1.565,53 eura te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 93,80 eura, a nisu planirani. Izmjene i dopune Financijskog plana za 2024. nisu donesene. Odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Odredbama članka 5., stavka 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 19., stavka 2. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se izmjene i dopune financijskog plana provode tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana, obvezno se provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije je ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza.

Državni ured za reviziju nalaže do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma. Nadalje, nalaže u slučaju značajnijih odstupanja od financijskog plana donositi izmjene i dopune financijskog plana kojima treba realnije planirati sve rashode po vrstama u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Program rada za 2024. sadrži dvije aktivnosti, i to: opće aktivnosti u vezi s održavanjem sjednica tijela Stranke te izborne aktivnosti u vezi s provedbom izbora za zastupnike u Hrvatski sabor i izbora članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske. Godišnji program rada ne sadrži iznose financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje navedenih aktivnosti prema vrsti rashoda i izvorima financiranja.

Odredbom članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, propisano je da politička stranka financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrsti i iznosu te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

3. Financijski izvještaji

- 3.1. Stranka je obvezna sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2024. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji s priložima (Program rada i Financijski plan za 2024. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (prihodi od dobrovoljnih priloga/donacija ostvareni u iznosu od 56.144,60 eura, a rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 46.964,27 eura, ostale usluge u iznosu od 9.208,50 eura, usluge pošte u iznosu od 6.525,00 eura i za donacije (pomoći) u iznosu od 1.000,00 eura prethodne godine nisu bili ostvareni; više su ostvareni rashodi za zakupnine i najamnine za 32.900,14 eura ili 2 054,0 %).

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje; mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

4. Prihodi od članarina i članskih doprinosa

- 4.1. Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni u iznosu od 4.654,00 eura odnose se na redovne članarine u iznosu od 944,00 eura i članske doprinose u iznosu od 3.710,00 eura od članova Stranke koji su primali naknadu za obavljanje funkcija u Hrvatskom saboru.

Odlukom o članarinama koju je Predsjedništvo Stranke donijelo u prosincu 2022., između ostalog, utvrđeni su iznosi članarina i članskih doprinosa ovisno o statusu i primanjima članova Stranke (u iznosima od 1,00 euro do 100,00 eura mjesečno), a obveza plaćanja je na dobrovoljnoj osnovi.

Revizijom je utvrđeno da Stranka ne vodi evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa te ne izdaje potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa. Također, ne vodi registar članova Stranke. Prema odredbama članka 20. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te članka 3. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja, političke stranke dužne su voditi evidenciju te izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa. Evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa političke stranke vode kronološki na Obrascu: EV-Č, a potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa političke stranke sastavljaju na Obrascu: POT-Č odnosno na Obrascu: POT-ČD (obrasci su sastavni dio Pravilnika). Evidencija treba sadržavati specificirane podatke o uplatiocu (ime i prezime, osobni identifikacijski broj te adresa), datum uplate, o uplaćenom iznosu u gotovini odnosno na žiro račun. Potvrde sadrže naziv, adresu i osobni identifikacijski broj političke stranke, ime i prezime, osobni identifikacijski broj te adresu člana političke stranke – uplatitelja članarine odnosno članskog doprinosa, datum uplate, iznos uplaćenih sredstava, način uplate (u gotovini ili na središnji račun političke stranke), mjesto i datum izdavanja potvrde te potpis ovlaštene osobe.

Odredbama članka 9., stavka 7. i članka 10., stavka 7. Statuta, između ostalog, utvrđeno je da Stranka treba voditi registar članova čiji sadržaj propisuje Predsjedništvo, za registar članova odgovoran je Glavni tajnik Stranke, lokalne organizacije vode registar članova koji djeluju u njoj, a članovi plaćaju članarinu čiju visinu i način plaćanja utvrđuje Predsjedništvo.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju o članarinama i članskim doprinosima te izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja. Nadalje, Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi registar članova Stranke u skladu s odredbama Statuta.

Stranka u cijelosti prihvaća i suglasna je s činjenicama opisanim u Nacrtu izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji.